

Aynı toprağın uzlaşmaz iki silahlı güzeli

Soğuk Savaş'ın Orta Doğu'yu bir satranç tahtasına çevirdiği, devrimci hareketlerin ve gizli operasyonların günlük hayatın bir parçası haline geldiği 1970'lerin kanlı ve karmaşık sahnesinde, İsrail-Filistin çatışması iki kadının simgesi üzerinden okunabilir: Biri, İsrail'in gölgelerdeki keskin kılıcı Mossad ajanı Sylvia Rafael; diğeri ise Filistin davasının küresel ikonu haline gelen Filistin Halk Kurtuluş Cephesi (FHKC) militanı Leila Khaled.

SEBAHATTİN ÇELEBİ FRANKFURT

Tarihin en amansız çatışmaları, sadece ordular ve ideolojiler arasında değil, aynı zamanda o ideolojileri bedenlerinde ve ruhlarında taşıyan insanlar arasında yaşanır. Soğuk Savaş'ın Orta Doğu'yu bir satranç tahtasına çevirdiği, devrimci hareketlerin ve gizli operasyonların günlük hayatın bir parçası haline geldiği 1970'lerin kanlı ve karmaşık sahnesinde, İsrail-Filistin çatışması iki kadının simgesi üzerinden okunabilir: Biri, İsrail'in gölgelerdeki keskin kılıcı Mossad ajanı Sylvia Rafael; diğeri ise Filistin davasının küresel ikonu haline gelen Filistin Halk Kurtuluş Cephesi *(FHKC)* militanı Leila Khaled.

Biri devletinin bekası için gizlice kan döken, diğeri ise halkının kurtuluşu adına eylemlerini dünyaya haykıran bu iki kadın, madalyonun iki zıt yüzü gibi, birbirlerinin varlık nedenini oluşturan trajik bir gerçeğin yansımaları. Güzellikleri, Batı medyasında sıkça şaşkınlıkla ve bir tür egzotizmle vurgulansa da, bu yüzeysel bakış onların siyasi iradelerini ve kararlılıklarını gölgede bırakıyor.

Yüzyılımızın bu iki kadın yüzünün, ölümle anılan birer figüre evrilmesi ve asla kesişmeyen hayatları, sıradan bir biyografinin ötesinde, iki halkın uzlaşmaz anlatılarını da göstermesi bakımından önemli.

Aidiyetin İnşası ve Yoksunluğun İsyanı

İki kadını cepheye süren yollar, taban tabana zıttı; biri bir seçimin, diğeri ise bir yoksunluğun ürünüydü.

Sylvia Rafael'in mücadelesi, teorik bir kimlik arayışıyla başladı. Apartheid rejiminin ırksal hiyerarşi üzerine kurulu olduğu Güney Afrika'da, Yahudi bir baba ve Hristiyan bir annenin beyaz tenli kızı olarak karmaşık bir konumdaydı. Bu durum, ona hayatı boyunca taşıyacağı bir uyum sağlama ve gözlem yapma yeteneği kazandırdı. Ancak onun kaderini belirleyen asıl an, gençliğinde şahit olduğu ve ruhunda derin bir yara açan Yahudi karşıtı bir saldırı oldu.

O saldırı, Sylvia için sadece bir nefret eylemi değil, aynı zamanda kendi kırılganlığının da bir aynasıydı. Rafael, kendini ve içinden çıktığı halkını savunabileceği, kimliğinden dolayı hiçbir zaman utanmak zorunda kalmayacağı bir yer arayışındaydı. Bu arayış onu Siyonizm idealine sürükleyecek ve nihayetinde 1963'te İsrail'e taşınmasına neden olacaktı.

İsrail'e yerleştiğinde kendini idealist ve zorlu bir hayata adadı. Günleri Sovyet kolhozlarına benzer yönleri olan Kibbutzlarda; tarlalarda çalışarak, geceleri ise ülkenin dört bir yanından gelmiş göçmenlerle ateş başında yapılan hararetli siyasi tartışmalarla geçiyordu.

Kolektif bir ruhla, çölden bir vatan ortaya çıkarmanın somut heyecanını yaşayacaktı Sylvia Rafael. Bütün bu mücadeleler, onun için bir ulusun doğumuna tanıklık etmek ve o doğumun bir parçası olmanın yolunu açacaktı.

İbranicede *"topluluk, meclis"* gibi anlamlara gelen Kibbutz, genellikle tarımsal olan ve tüm servetin ortak tutulduğu İsrail kolektif yerleşim yerlerine verilen isimdi ve Slyvia Rafael de, bu yapının bir parçasıydı. Kibbutzlar ortak mülkiyet temeli üzerine inşa edilmiş, paraya dayalı bir ücretlendirme sisteminin olmadığı, ihtiyaçların kendi içinde karşılandığı kolektif çiftliklerdi.

Kibbutz *(İsrail)* ve kolhoz *(eski Sovyetler Birliği)*, tarımsal topluluklar olmalarına rağmen, Kibbutzlar gönüllülük esaslı ve özel mülkiyetin neredeyse tamamen ortadan kalktığı bir komünal yaşam sunarken, kolhozlar devlet kontrolünde, zorunlu katılımla ve kolektif mülkiyet altında çiftçilik yapılan bir sistemdi.

Kibbutzun dikenli tellerinin hemen ötesinde, bu yeni ulusun varlığını tehdit eden bir çatışma vardı. Bu tehdit algı-